

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobkyně: **J. O.**, narozená dne X,
bytem X,
zastoupená advokátkou Mgr. Andreou Málkovou,
sídlem Lazarská 11/6, Praha,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, Smíchov, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 8. 2020, č. j. RN-X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 11. 8. 2020, č. j. RN-X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 5 200 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokátky Mgr. Andreje Málkové.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 4. 9. 2020 domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty její námitky a

potvrzeno předchozí rozhodnutí žalované ze dne 19. 5. 2020, č. j. X (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím žalovaná snížila žalobkyni invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, neboť podle od 1. 12. 2019 byla invalidní pouze pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), přičemž její pracovní schopnost měla poklesnout o 35 %.

2. Žalobkyně namítla nesprávné posouzení jejího zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Obšírně popsala vývoj jejích zdravotních postižení. Namítla, že posudkové lékařky, jež hodnotily její zdravotní stav, vycházely z nesprávných skutečností, pokud je o výkon zaměstnání v době posouzení zdravotního stavu, a nepřihlíděly k aktuálním lékařským zprávám, jež v průběhu správního řízení předložila. Žalobkyně dále poukázala na nesprávnosti v posudcích posudkových lékařek týkající se zlomeniny, omezení hybnosti levého kolene a prognózy vývoje tohoto postižení; hodnocení závažnosti osteoporózy; následků onkologické léčby (lymfedém); a hodnocení závažnosti psychiatrického postižení (úzkostně depresivní syndrom). Nebylo přihlédnuto ani k přidruženým zdravotním postižením, jež měly vliv na její pracovní schopnost. Žalobkyně má proto za to, že její zdravotní stav nebyl řádně posouzen a stejně tak nebyl řádně hodnocen ani pokles jejích pracovní schopnosti. Nebylo řádně odůvodněno údajné zlepšení jejího zdravotního stavu. Není vysvětlitelné, že nejprve byla míra poklesu pracovní schopnosti stanovena na 70 % a poté, co došlo k zhoršení zdravotního stavu, byl takto zhoršený zdravotní stav hodnocen poklesem pracovní schopnosti o 35 %. Rovněž namítla, že posudková lékařka žalované telefonicky konzultovala zdravotní stav žalobkyně s posudkovou lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“), která se měla vyjádřit tak, že pokud žalobkyně pracuje na plný úvazek, tak nemůže mít invalidní důchod třetího stupně. Tato skutečnost vyvolává pochybnost o objektivním a nestranném postupu posudkové lékařky žalované. Žalobkyně rovněž namítla, že ani v jednom případě nebyla posudkovými lékařkami ve správním řízení osobně vyšetřena, přestože tuto skutečnost namítala již v námitkách proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Společně s žalobou předložila žalobkyně soudu jako přílohu řadu odborných lékařských zpráv.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Ve vyjádření uvedla, že je při rozhodování vázána posudky posudkových lékařů, neboť jde o odbornou otázku vyžadující znalosti v oboru medicíny a posudkového lékařství. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku ze dne 27. 7. 2020, podle něhož pracovní schopnost žalobkyně poklesla o 35 %, přičemž rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo postižení podle kapitoly II, oddílu A, položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“).
4. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). O věci samé rozhodl soud bez jednání, neboť

oba účastníci s tímto postupem souhlasily, přičemž žalovaná souhlasila implicitně, neboť se nevyjádřila k výzvě soudu dle § 51 odst. 1 s. ř. s. S ohledem na přetrvávající nepříznivou epidemiologickou situaci, která znemožňuje rychlé nařízení jednání, má soud za to, že vzhledem k povaze věci, důvodnosti žaloby a k zásadám hospodárnosti a rychlosti řízení je v zájmu obou stran sporu, aby soud o věci rozhodl neprodleně. Soud shledal žalobu důvodnou.

5. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně podala dne 26. 9. 2018 žádost o přiznání invalidního důchodu. Posudkem ze dne 10. 10. 2018 byla shledána invalidní s rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podle kapitoly II, oddílu A, položky 1e přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Na základě tohoto posudku jí byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně.
6. V rámci kontrolní lékařské prohlídky byl její zdravotní stav znovu posouzen dne 1. 12. 2019 posudkovou lékařkou OSSZ, jež dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je postižení podle kapitoly II, oddílu A, položky 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena ve výši 35 %. Na podkladě tohoto posudku vydala žalované prvoinstanční rozhodnutí, kterým žalobkyni snížila výši invalidního důchodu na invalidní důchod prvního stupně.
7. Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí námitky. V námitkovém řízení byl její zdravotní stav opět posouzen, a to posudkovou lékařkou žalované, jež v posudku ze dne 27. 7. 2020 dospěla k závěru, že rozhodujícím postižením žalobkyně je stav po léčbě nádorového onemocnění pravého prsu s lehkým funkčním postižením podle kapitoly II, oddílu A, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici rozmezí ve výši 25 % a dále navýšena o 10 % na výsledných 35 %. Žalovaná na podkladě tohoto posudku žalobkyniny námitky zamítla.
8. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
9. Podle § 26 zákona o důchodovém pojištění se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok.
10. Námitky uplatněné žalobkyní spočívají převážně ve zpochybnění závěrů lékařů posudkové služby. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Soud však předesílá, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám, zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise, jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I tento posudek nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může

zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20; všechna rozhodnutí NSS uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

11. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaná namítala, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzované byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
12. Krajský soud vycházel z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 26. 1. 2021, který si vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Z posudku plyne, že žalobkyně byla při jednání přešetřena lékařkou z oboru interního lékařství. Komise vycházela z vlastního vyšetření, dále ze zdravotnické dokumentace OSSZ a lékařských nálezů předložených žalobkyní soudu. Podle komise byl k datu vydání napadeného rozhodnutí rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně karcinom prsu, který byl hodnocen podle kapitoly II, oddílu A, položky 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Posudková komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti s přihlédnutím k dalším souběžným postižením na horní hranici rozpětí ve výši 45 % s navýšením o 5 % z důvodu podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity na výsledných 50 %. Jde tedy o invaliditu druhého stupně. Den změny stupně invalidity byl stanoven dnem kontroly v onkologické ambulanci dne 23. 1. 2020.
13. Z posudku tak vyplývá, že posudkové lékařky ve správním řízení nesprávně postupovaly při stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti. Posudková komise při vypracování posudku vycházela z dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložila žalobkyně, a při svém jednání zdravotní stav žalobkyně přešetřila odbornou lékařkou z oboru interního lékařství. Komise hodnotila zdravotní stav žalobkyně

komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu II, oddíl A, položku 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 35 – 40 %. Posudková komise stanovila pokles na horní hranici tohoto rozmezí na 35 % s navýšením o 5 %. V posudku byl popsán vývoj zdravotního stavu, závažnost zdravotního postižení, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míra stabilizace zdravotního stavu a další významná zdravotní postižení. Podrobně bylo odůvodněno zařazení rozhodujícího postižení pod příslušnou položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity i stanovení míry poklesu pracovní schopnosti. Posudek podle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti.

14. Žalobkyně ani žalovaný závěry posudku posudkové komise nezpochybnili.
15. Soud tedy na základě posudku posudkové komise dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 50 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Lze proto konstatovat, že žalovaná vycházela při svém rozhodování z nesprávného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti ke dni vydání napadeného rozhodnutí činila pouhých 35 %. Žalobou napadené rozhodnutí se opírá o nesprávně zjištěný skutkový stav, a je tedy nezákonné.
16. Krajský soud proto napadené rozhodnutí jako nezákonné zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V tomto řízení žalovaná znovu rozhodne o nároku žalobkyně na invalidní důchod a vezme při tom v úvahu závěry posudku posudkové komise ze dne 26. 1. 2021 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Právním názorem soudu je žalovaná v dalším řízení vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení zcela úspěšná, a má proto právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Náhradu tvoří náklady spojené se zastoupením žalobkyně advokátkou, a to odměna za zastupování za čtyři úkony právní služby po 1 000 Kč [převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, účast u jednání posudkové komise a podání vyjádření k posudku podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], dále čtyři paušální částky jako náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky. Žalobkyni tak náleží náhrada nákladů řízení v celkové výši 5 200 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. března 2021

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce